

Hazırlayan: CEREN ANAKÖK

Çamaşır Makinesi bozuk olan evde kavgadan geçilmez.

Muammer Bey adanın ciğercisidir. Her tarafı çam ağaçlarıyla, eski evlerle dolu, pırıl pırıl denizi olan, tekir kedileriyle meşhur adanın en titiz insanlarından biridir. Aynı zamanda adanın en inatçı insanı da Muammer Bey'dir. Çok kıskanç ve iddiacıdır.

Onunla iddiaya girmeden dükkanın kapısından içeri adımınızı bile atamazsınız. "Muammer Bey, tek adımla tezgahına ulaşıyorum. Var mısın iddiaya?" gibi bir şeyler söylemeniz gerekir. Hemen havaya girer. "Sen onu külahıma anlat," diye bağırır. "Üç adımda bile gelemezsin buraya."

Çokbilmiş Melisa onun için söyle der:

"Hayatımda bu kadar iyi yürekli ve aynı zamanda da bu kadar kıskanç bir adam görmedim. Havada uçan kuştan yerdeki karıncaya kadar bütün canlıları sevme ve kıskanabilme becerisi var onda."

Minik Selo ise, "Beni bile kıskanıyor bu adam," der. "Oysa ben dünyanın en sakar tipiyimdir. Ama yine de kıskanılacak bir tip olmak çok güzel."

İşte böyledir Muammer Bey.

Birisi yanında karıncaların çalışkanlığından söz etmeyi görsün, "Karıncalarda kim oluyormuş?" der hiddetle. "Ben her gün bir milyon karıncanın ömür boyunca yapamayacağı kadar iş yapıyorum!"

Alıngandır. Olan bitenden habersiz havada gezinen bulutlara bile küsebilir. Ayakkabılarına, evinin perdelerine, kahvedeki ince belli çay bardaklarında bile küstüğü olmuştur.

Kardeşi ise bir tamircidir, Tamirci Kadir Bey! Dünyanın tartışmasız en iyi insanıdır Kadir Bey. Tüm zamanların en başarılı, en usta tamircidir. İnanmayacaksınız ama, onunla küstür Muammer Bey.

Tamirci Kadir Bey ise, kendi dünyasında, yumuşak bir insandır. Böbürlenmeyi hiç sevmez. Tamir ettiği bozuk makinelerle övünmez. Sanki onlar kendisi onardığı için değil de tesadüfen çalışmış gibi bir hava takınır. "Nasıl olduğunu anlayamadım. Şurasına bir dokundum, çalışmaya başlayıp verdi," falan diyerek kendi becerilerini küçümser. Ya da, "Aman canım bu makineler böyledir. Çalışacağı varmış, çalışıyor verdi işte," deyip geçer.

Oysa, onun tamir edemediği hiçbir şey yoktur. "Olur mu, Kadir Bey? Senin bu işlerin şampiyonu olduğunu hepimiz biliyoruz. O yetenekli parmakların olmasa, hiçbir şey tıkr tıkr çalışmaz," diyenleri duymazlıktan gelir.

Tamirci Kadir Bey herkesten farklı bir insandır. Bir kere bozulan hiçbir şey karşısında paniğe kapılmaz. Ona göre, her şey tamir edilmek için yapılmıştır.

Şöyle der:

“Çamaşır makineleri, bulaşık makineleri, buzdolapları, bisikletler, kapılar, arabalar, faks makineleri, saatler, radyo ve televizyonlar: aklınıza ne gelirse, bozulmadan duramazlar. Bu onların karakteridir. Bozulacaklar. Mecburen. Biz de onları tamir edeceğiz.”

“İnsan ilişkileri de öyle değil mi? Öfke, hırs, kıskançlık, çekememezlik, açgözlülük gibi duygular için içine karışınca insan ilişkileri de bozulur ister istemez... Tıpkı çamaşır makineleri gibi, arada insan ilişkilerini de tamir etmek gerekir. Hayat denen şeyin yarısı uyumakla, diğer yarısı da tamir etmekle geçer zaten.”

Çocuklar da tamirci Kadir Bey’e hayrandır.

Çokbilmiş Melisa onun bir sihirbaz olduğunu söyler durur. Melisa’ya göre, adada Kadir Bey’in eli değmemiş bir eşya bulmak olanaksızdır. Hatta ona “bilgin” adını takmıştır.

Selo’ya göre ise, Kadir Bey yalnızca işini iyi yapan bir adamdır. Basit bir tamirci! ama inanın, günümüzde basit bir tamirci bulmak büyük bilim adımı bulmaktan çok daha zordur. Başka bir şehirde oturan teyzesi Zeliha’yı örnek verir hep Selo. Zeliha Teyze ne zaman evinde bir alet bozulsa, “iyi bir tamirci bulsam hemen evleneceğim, ama yok!” diye yakınıp durur.

Kadir Bey farklıdır. O her şeyi tamir eder. Yalnız eşyaları değil, aynı zamanda ilişkileri de.

Araları bozulan çiftler, birbirine küsen kırk yıllık arkadaşlar, anlaşamayan komşular Kadir Bey’in peşini bırakmazlar. Sorunlarını ona anlatıp, çözmesini isterler. O da, “bu sizin sorunuz, beni ilgilendirmez” diyip sırtını dönmez. Hemen taraflarla konuşur, basit ama kalıcı çözümler geliştirerek, küsleri barıştırır. Borçlularla alacaklıları el sıkıştırır. Kiracılarla ev sahiplerini anlaştırır. Birbirine küsmüş karı kocaların bir iki sözle arasını bulabilir. Neden barışmaları gerektiğini öyle güzel anlatır ki, şaşarsınız.

Tamirci Kadir Bey; yıpranmış ilişkileri, damlatan musluklara, kopmuş molan kayışlarına benzetir. “Paniğe kapılmayın, ilişkiniz biraz paslanmış, biraz pas çözücü sizi mutlu edecektir,” gibi laflar eder.

“Pas çözücümü? O da nedir ?” diye sorarlarsa “Aman canım, bunu siz benden daha iyi biliyorsunuz,” diye utangaç utangaç cevap verir. “küçük bir lokantada birlikte yenen güzel bir yemek, birkaç sevgi sözlüğü...”

İşte, ciğerci Muammer Bey böyle bir adam olan Kadir Bey’e küstür. Adada herkes sabah akşam bu konuyu konuşmasına rağmen, ciğercinin tamirciye küs olduğunu yalnızca bir kişi bilmez. Şaşıracaksınız ama, bu kişi Kadir Bey’in ta kendisidir. Ne tuhaf, değil mi?

Ancak, Kadir Bey’in bunu bilmemesini normal karşılarlar. Kadir Bey herkese olumlu baktığından, herkesin de kendiyile ilgili olumlu düşündüğünü sanır. Tamirci Kadir Bey’e göre

insanların birbirine küsmesinin nedeni evlerindeki bozuk aletlerdir. İşe önce onları tamir etmekle başlamak gerekir. “Çamaşır makinesi çalışmayan bir evde kavgadan geçilmez. Sandalının motoru bozuk olan bir balıkçı, denizdeki istavrit balığından yosuna kadar herkese, her şeye küsebilir. Bulutlara kafa atabilir, denizi tekmeleyebilir, yağmur damlalarını öfkeyle ısırabilir.”

Çokbilmiş Melisa da tıpkı Kadir Bey gibi düşünür. “Evde bulaşık makinesi bozulunca annemle babam boşanmaya karar veriyorlar,” diyerek onu destekler.

Ciğerci Muammer Bey kardeşine çok kızmaktadır. Bir kere; ona küs olduğu halde, Tamirci Kadir Bey’in bunu bir türlü fark etmemiş olması onu deliye döndürür. Bu yüzden Muammer Bey, kardeşine iki misli fazla küstür. Hem de öyle böyle değil. Onunla hiç konuşmaz, yolda karşılaştıkları zaman selam vermez, evine yemeğe gitmez.

Aslında, kardeşi Kadir Bey’e küs olmasının nedeni şimdi kendisinin bile hatırlamadığı küçük bir olaydır. Ama Muammer Bey, bu konuda arkadaşlarıyla iddiaya girmiştir bir kere. Girdiği bütün iddiaları kazanmak zorundadır. Yoksa kendini hamam böceği gibi hisseder.

Kadir Bey durumun farkında olmadığından ağabeyi ile konuşmaya devam eder. Ama ağabeyi Muammer Bey ona hiç cevap vermez. Hatta inanmayacaksınız, Tamirci Kadir Bey ağabeyi Muammer Bey’le arada bir dama bile oynar. Ama Muammer Bey sıra kendisine gelince tek taş bile oynatmaz. Buz gibi durur. Neyse ki, oyunu seyredenlerden biri sonunda dayanamayıp Muammer Bey’in yerine hamle yapar da oyun devam eder. Kendisi tek bir taş oynatmamış olmasına rağmen galip gelirse sevinmeyi, mağlup olursa üzülmeyi ihmal etmez Ciğerci Muammer Bey.

İşte böyle ilginç biridir o. Çocukların, dükkanın önünde top oynamasını istemez. Top camını kırmasın diye değil, oynarlarsa hangi takımın galip geleceği konusunda iddiaya gireceği için. Gereksiz yere bütün gün bu maçın gerilimini üstünde hissedeceği için.

Ciğerci Muammer Bey bütün çocuklarla mutlaka iddialaşmıştır. Kimisiyle 100 metre koşmuş, kimisiyle zor bir matematik problemini çözmüş, kimisiyle güreş bile yapmıştır.

Doğrusu Muammer Bey’in inatçılığından, adadaki kedilerin bile başı derttedir. Küçük bayat bir ciğer uğruna dükkanın kapısından günlerce pop şarkılar, operalar, fadolar söyleyen kedilerin sayısı az değildir. Hatta bir keresinde, mahallenin, devlet senfoni orkestrasında çalışan kemancısı, “Ne oluyor? Mahalleye Çin operası mı beldi?” diye sokaklara fırlamıştır. Böyle durumlarda bile Muammer Bey’in gıkı çıkmaz. Kedilere arada bir elinin tersiyle küçük ciğer parçaları vermekle yetinir.

Oysa Tamirci Kadir Bey öyle mi? O çok eli açık bir insandır.

Her tür tamir işini çok az paraya yapar. Ancak, para veremeyen olursa da, asla para istemez. “Aman canım, böyle bozuk bir makineyi tamir etme fırsatı verdiğin için asıl ben teşekkür ederim,” deyip geçirir.

TAMİRCİ KADİR BEY'İ SEVMEYEN VAR MI?

“Böyle faydalı biri sevilmez mi?” diye düşünmeyin. Tamirci Kadir Bey'in düşmanı da çoktur.

Örneğin, beyaz eşya satıcısı İhsan Bey tarafından pek sevilmez. İhsan Bey, ince uzun, kel kafalı, sakin bir insandır. Kimseye kötü davranmaz. İdeal bir aile babasıdır. Küçük çocuklara bile büyük saygı ile davranılması gerektiğini bilir. Kedi dostudur.

Hiç umulmaz ama, “Bu adam resmen işimize mani oluyor!” diye yakınanların başında gelir İhsan Bey. “Hiçbir şey bozulmazsa, biz ne bir buzdolabı, ne bir çamaşır makinesi, ne de bir meyve sıkacağı satabiliriz. Bunları satamayınca da iflas ederiz. Tabii ki, bazı şeyler tamir edilmeli, ama sonsuza dek değil. Bozulmalı ki, yenisi satın alınabilsin. Kadir Bey yüzünden iflasın eşiğindeyim. Yıllardır kimse dükkanımdan içeri adımını atmıyor.”

Nalbur Musa'da Tamirci Kadir Bey'den pek hoşlanmaz.” Bu adam, bütün muslukları tamir ettiği için 10 yıldır bu adada bir tane musluk satamadım. Kırık banyo küvetlerini ve lavaboları bile onardığı için lavabo da satamadım, küvet de... Hadi eskileri tamir ediyorsun anladık, ama bunları tamir ederken, yapıştırıcı, zambak, musluk contası, boruya dolamak için keten, çivi gibi şeyler satın alır insan. Öyle değil mi? Hayır, Efendim! Bu adamda böyle meziyetler de yok. Musluk contalarını, çöpe atılmış otomobil lastiklerinden kendi elçeğiyle yapıyor. Yapıştırıcıyı, küvetlerin kırılmış aksamalarını ateşte eritip, erimiş balmumuyla karıştırarak kendisi üretiyor!”

Mobilyacı Süha Beyde pek şikayetçidir Tamirci Kadir Bey'den.” Tabii ki, mobilyaların tamir edilmesi çok doğru ama, sobada odun olacak yaşa gelmiş mobilyalar da var. Onlar artık yakılmayı hak ediyor. Vatandaş tam eski mobilyasını sobaya atacak, Kadir Bey çıkıp, "Aman o sandalyeyi atmayın. Henüz 25 yaşında.200 yıl daha rahat rahat kullanılır, “ falan gibi şeyler söylüyor.

Çamlardan topladığı reçineleri eritip, içine ahşap tozu katarak imal ettiği yapıştırıcılarla sandalyenin kırık yerlerini yapıştırıyor; çöplükten topladığı küçük kara çivilerle bacaklarını sağlamlaştırıyor. Bütün bunları yaptığı yetmiyormuş gibi, sandalyeyle ilgili öyle hikayeler anlatıyor ki sandalye sandalye olmaktan çıkıp canlı bir varlık haline dönüşüyor. Bizim halis meşe sandalye, matematikçi Ahmet Muhittin efendiyi üzerine oturttuk, çok önemli bir matematik problemini çözmesini sağlamış tarihi bir kahraman olup çıkıyor.”

“Haklısın,” diye destekleyen çıkarsa, Süha Bey iyice coşuyor.

“İnsanlar, o sandalyeyi sobada yakmayı, neredeyse babaannelerini sobada yakmakla eşdeğer bir cinayet olarak görmeye başlıyorlar... Neredeyse onlar sandalyeye değil, sandalye onların üzerine oturacak. Şimdi söyleyin bana bakalım, ben bu mahalleliye nasıl sandalye satacağım? Nasıl masa satacağım?”

Melisa böyle lafları duymasın, “Ama Kadir Bey çok haklı!” diye atılır.

Kedi Mestan ise ,”Gördünüz mü? Bir de biz kedilere nankör derler. Biz mi nankörüz, yoksa insanlar mı?” diye miyavlar.

Mestan hiç haksız değildir. Çünkü eşyaları onarılan insanlar da Kadir Bey'den yakınmaya başlamışlardır son zamanlarda:

“Kadir Bey iyi hoş ama, onun yüzünden evimizdeki hiçbir eşyaya dokunamıyoruz. Hiçbir şeyi atamıyoruz. Kadir Bey yüzünden, duvarda asılı duran saatten, sokak kapısının önündeki terliğe kadar evimizdeki herşeyin bir hikayesi oldu. Bir kırık tuzluğu atmaya kalksak, çocuklar hemen itiraz ediyorlar; “Baba ne yapıyorsun? Kurtuluş savaşı gazisi dedemin son yemeğinde kullandığı tuzluğu nasıl atarsın?!” diyip, ortalığı birbirine katıyorlar. Çocuklar-Melisa, Selo, Ahmet falan, hepsi birden eski eserleri koruma kurulu oluşturmuşlar. Bütün günlerini eşyaların kişisel hikayelerini not etmekte geçiriyorlar.”

Gerçekten de öyledir. Mahallede bazı çocuklar, neredeyse eşyalara nüfus kâğıdı dağıtacak aşamaya gelmişlerdir. Hatta koca bir deftere, eşyaların özgeçmişini yazmaya başlamışlardır.

Defterde neler yazılıdır neler:

- Selo'ların evindeki koltuk, 1897 yılında doğmuştur. Üstündeki kumaş, 1914 yılında 1.Dünya Savaşı sırasında, bir süngü darbesiyle yırtılmıştır.
- Ahmetlerin evindeki televizyon ilginç bir endüstri mirasıdır.
- Zeynep'lerin evindeki hamam taşı, birinci dereceden korunması gereken tarihi eser olarak kabul edilmiştir.
- Melisa'nın yolda bulduğu gözlük çok ünlü bir vantriloğun gözlük çerçevesidir. Bu gözlüğün tanık olduğu görüntüler saymakla bitmez. “Bilgisayar yokken bu gözlük vardı,” demek yanlış olmaz.

Adalılara göre, bu fikirler hep Tamirci Kadir Bey'in başının altından çıkmaktadır.” Onun yüzünden evimizdeki hiçbir eşyayı yenileyemiyoruz, “ diye yakınıp dururlar.

“Yirmi birinci yüzyıla geçtik, hala on dokuzuncu yüzyıldan kalma masa ve sandalyelerle idare ediyoruz. Başka mahallelerde oturan arkadaşlarımıza gittiğimizde, onların modern mutfaklarına, sandalye, masa ve kapılarına bakıp imreniyoruz. İçi kurt dolu masaları bile atamıyoruz. Tamirci Kadir Bey hemen karşımızda beliriyor. İçi kurt dolu ceviz masayla ilgili öyle hikayeler anlatıyor ki, masayı atmaya bir türlü kıyamıyorsunuz. Masayı kemirip bitiren kurtlara ‘dedikoducu sevimli minik kurtçuklar rock orkestrası’ diye bir isim takıyor ve onları birer masal kahramanına dönüştürüyor. Sonra da, ‘dedikoducu sevimli minik kurtçuklar’ kısa sürede ailemizin parçası oluveriyor.

Bu zararlılar, bir gün bile mobilyalarımızı yemeyip, ‘gırç, gırç’ sesleri çıkarmasalar, içimizi bir endişedir kaplıyor. ‘Aman sesleri duyulmuyor, acaba sevimli minik kurtçukların başlarına bir şey mi geldi? Dedikodu yapacak konu bulmadıkları için mi sustular? Ya da artık rock müzik yapmaktan sıkıldılar mı? diye kara kara düşünmeye başlıyoruz.”

İşte böyle, Tamirci Kadir Bey'in sevmeyeni çoktur. Çöplüklerden mal toplayıp satanlarda ondan çok hoşlanmazlar. “Bu adam yüzünden çöplükleri boşu boşuna karıştırıp duruyoruz.” Derler. “Uzun zamandır bu adada çöpe, para edecek bir tane bile mal atılmıyor...”

Melisa bu konuşmalara hiç anlam veremez; “Ne Tuhaf! Sen bu kadar faydalı bir adam ol, herkesin işine yara, ama herkes sana kuşkuyla baksın!” diye söylenip durur.

Adanın Avrupa görmüşleri bile şüpheyle bakarlar Tamirci Kadir Bey'e. Bunların başında Semih Bey gelir.

"Aman çocuklar, Kadir Bey dünya tatlısı bir insan, lütfen onu kırmayın" der.

Sonra da ekler; "Avrupa'da tamirciler küçücük bir şeyi çok pahalıya tamir eder. Neden? İnsanlar tamirciye bir araba para vereceğine, gidip yenisini alsınlar diye. Ne yazık ki, Kadir Bey her şeyi o kadar ucuza tamir ediyor ki, tamir etmek, yenisini satın almaktan daha cazip geliyor. Kimse yeni bir şey satın almayınca da, ekonomi gelişmiyor!"

Tamirci Kadir Bey'se bütün bu söylenenlere hiç aldırmaz; her gece, simsiyah olmuş beyaz gömleğini, artık sabun tozuyla yıkayıp pırıl pırıl temizler, sonra da dededen kalma kömürlü ütüsüyle ütüyüp jilet gibi yapar. Sabahın erken saatinde gömleğini sırtına geçirip, büyük bir sevinçle sokağa çıkar. Eski şarkılar mırıldanarak tamirden tamire koşar.

Tabi ki, kedi Mestan'da Kadir Bey'in peşinden ayrılmaz. Onun bir şeyleri onarmasını seyretmek hoşuna gider Mestan'ın – Her şeyin içinde ne olduğunu merak ettiğinden belki.

Tamirci Kadir Bey sorunu nasıl çözüldü?

Bunun böyle devam etmeyeceğini anlayınca adalılar ne yaptı, bilin yapalım?

Baktıklar ki, hem Kadir Bey'i çok seviyorlar hem de oradan kurtulamıyorlar, belediyede "Tamirci Kadir Bey sorunu" başlıklı bir toplantı düzenlemeye karar verdiler sonunda. Kadir Bey duyup kırılmasın diye de, toplantı yerini ve saatini kulaktan kulağa fısıltıyla birbirlerine bildirdiler. Tamirci Kadir Bey'i kimse kırmak istemiyordu. Görseniz, sanki dünya savaşı kararı alacak gibi, hepsi pek ciddiydiler...

Toplantının sonunda, hiç olmazsa birkaç haftalığına bu iyi yürekli adamdan kurtulma kararı aldılar. "belki o zaman ekonomi biraz canlanır," diye düşünüp, ona bir iyilik yapmaya karar verdiler ve bu kararı da son derece ciddi bir şekilde tutanağa geçirdiler:

"Ada sakinleri; altın kalpli, çok yetenekli ve fedakar Tamirci Kadir Bey'i çalışmalarından dolayı ödüllendirmeye karar vermiştir. Belediyemizde yapılan toplantı sonrasında Kadir Bey'in üç haftalığına güney illerimizden birine, bütün masraflar bize ait olmak üzere tatile gönderilmesi uygun bulunmuştur! Nokta!"

Doğrusu ya, bu karar herkesi çok memnun etti. Nazım Bey, "Bence Kadir Bey bu güzel tatili hemen kabul eder." dedi.

"Ne güzel ceza!" diye miyavladı Mestan'da. "Aman hepimize böyle cezalar verilse ne iyi olur! Örneğin ben insanlık için şimdiye kadar yaptığım iyiliklerden dolayı, tıka basa balık dolu bir balıkhanede bir hafta kapalı kalma cezasına razıyım."

"Bence gitmez," dedi tamircinin ağabeyi Ciğerci Muammer Bey. "Benim bildiğim Kadir, tamir bekleyen onca sandalyeyi, masayı, buzdolabı, fırın, abajur ve musluğu bırakıp da hayatta şuradan şuraya kıpırdamaz."

Nazım Bey'se, "Bak görürsün," diye üsteledi. "Bence gidecek! Bedava tatili kim istemez?"

"Olsun, yine gitmez!" diye diretti Muammer Bey.

“Bence gider,” diye yineledi Nazım Bey. “Böyle bir inceliği Kadir Bey reddetmez!”

“Bence gitmez!”

Sonunda iddiaya girdiler: Eğer Nazım Bey kazanırsa, Ciğerci Muammer, kardeşi Kadir Bey’le barışacak; yok Muammer Bey kazanırsa, o zaman da Nazım Bey, Ciğerci Muammer’i bedava tatile gönderecek!

İyi fikir!

Melisa, konuşulanları şaşırarak dinledi. “Büyük bir katliam başlayacak!” diye bağırdı.

“Nasıl bir katliam?” diye sordu minik Selo.

“Bütün eski eserler çöpe gidiyor, “ diye cevap verdi Melisa. “ Yerlerine, hiçbir tarihi olmayan şeyler gelecek.”

Bizimkiler tartışa dursun, ertesi sabah adalılar yine toplandılar. Kadir Bey’i, henüz gömleğine damla toz değmeden, evinin karşısında yakaladılar ve büyük bir mutlulukla ona verdikleri cezayı- pardon- yani hediyeği açıkladılar. Tamirci Kadir Bey bu güzel teklif karşısında ne yağacağına şaşırıldı. Utancından suratı kıpkırmızı oldu. İnsanlardan bir şey almaktan çok, onlara bir şey vermeye alışmıştı.

“ Ne diyebilirim?” dedi sesi titreyerek. Gerçekten beni tatile yollamak istiyorsanız, bu güzel hediyeği kabul etmemem mümkün değil. Ama, 3 hafta tamircisiz kalmanız beni çok üzer.”

Bunun üzerine adalılar, “ Aman, sen yeter ki git. Biz başımızın çaresine bakarız!” diye koro halinde bağırdılar.

Kadir Bey öylece kalakaldı.

“Ama –“ dedi.

Adalılar cümlesini tamamlamasına izin vermediler. “ Hem senin bize verdiği tavsiyeleri hiç unutmuyoruz. Bozulan bir eşyamız olursa, onu senin tatil dönüşüne saklarız!” diyerek onu susturdular.

“Şey – “ diyerek yeni bir cümleye başlıyordu ki, “ Lütfen kabul et! Bir kere de biz senin için bir şeyler yapmış olalım!” diye bağırdılar.

“Bilmem ki, “ dedi Tamirci Kadir Bey.

“Lütfen bil!” diyip tartışmayı noktadılar.

Sonunda Kadir Bey gülerek onlara baktı; “Peki, teklifinizi kabul ediyorum ve sizlere çok teşekkür ediyorum!” dedi.

Adalılar da ona biletini uzatıverdiler.

Kadir Bey, o gün bütün tamir işlerini tamamladıktan sonra eve dönüp banyo yaptı, bavulunu hazırladı. Altı yıldır çalışmaktan kullanmaya fırsat bulamadığı mayosunu onardı. Yıllar önce çöp tenekesinde bulunduğu mavi paletlerin tozunu aldı. Deniz gözlüğünün camlarını diş macunuyla parlattı.

Ertesi sabah da bütün ada halkının gözleri önünde Balıkçı Tufan'ın teknesine binip adayı terk etti.

Ada halkı gözlerine inanamadı. Gerçekten de Kadir Bey kendisine verilen bileti kabul etmiş ve tatile gitmişti işte.

“Vay canına! Dedi Nazım Bey. “Bu kadar basit ha!”

“Aman aman” dedi Semih Bey, “basit olsun da zor olmasın. Ekonominin gelişmesini engelleyen birinden kısa süreliğine de olsa kurtulduk.”

“yaa” diye ekledi Nalbur Musa, “gramla mal satar olmuştuk. Neydi bu adamdan çektiğimiz. Evet adalılar, artık musluklarınızı değiştirebilirsiniz!”

“Artık mobilyalarınızı özgürce yenileyebilirsiniz!” diye sevinçle haykırdı Mobilyacı Süha Bey. “Kadir Bey yok, stres yok! Mobilya kurtları, haydi işbaşına! Yiyip bitirin bütün eski mobilyaları!”

Cigerci Muammer'se öfkeliydi. Kardeşi Tamirci Kadir Bey gittiği için değil, Nazım Bey'le tuttuğu iddiayı kaybettiği için.

“Olmaz böyle şey! Bu adamın nasıl gittiğini anlamam mümkün değil! Ne yani, benim dükkanın prizlerini kim tamir edecek şimdi?” diyerek, gerginlik içinde ortalıkla dolaşıyordu.

Nazım Bey, “Ben anlamam, iddiayı kaybettin” diye kıkırdıyordu. “Gidip, Kadir Bey'le barışacaksın başka yolu yok!”

Yaşasın artık istediğimiz her şeyi satın alabiliriz!

Adadaki herkesi bir sevinç dalgası sarmıştı.

Aysel Hanım tamircinin yokluğundan yararlanıp, kırk yıldır kullandığı yemek masası takımını yenilemeye karar verdi. Nedense, Kadir Bey'in adadan gitmesiyle üstüne bir hafiflik gelmişti Aysel Hanım'ın. Pop şarkılar mırıldanarak, “daha hafif bir masa” isteğiyle Mobilyacı Süha Bey'in dükkanının yolunu tuttu.

Mobilyacı Süha Bey o gün kendini büyük bir satış yapmaya hazırlamış, sabahleyin neşe içinde erkenden kalkıp tıraş olmuş, bayramlık takımlarını giymişti. Aysel Hanım'ı kapıda karşıladı. “Tam istediğiniz gibi, Aysel Hanım, çok uygun şeylerim var. Çok hafif masalar. Üstelik, kurtlar tarafından yenmesi mümkün değil” diye şakıdı. “Çünkü bu masalar, tahtadan değil, suntadan. Üstü lake kaplı suntalar. Otomobil gibi... pırıl pırıl.”

Aysel Hanım çok mutlu oldu. “Harika!” diye bağırdı.

Herkes eski mobilyalarından kurtulmak istiyordu. Planlar çizildi, biriktirilmiş paralar ortaya çıkarıldı. Evlerdeki lavabolar, lambalar, banyo küvetleri incelenmeye başlandı. Semih Bey bu işe çok memnun olmuştu. “Yaşasın!” diye bağırdı. “Ekonomi canlanıyor!”

Herkes aniden evindeki eşyalardan nefret etmeye başlamıştı. “Aman Kadir Bey'in tatilde olduğu şu üç hafta içinde ne kadar eşyadan kurtulabilirse kurtulalım” diye sevinçle ellerini ovuşturuyorlardı.

Mobilyacı Süha Bey'in ve Nalbur Musa'nın dükkanları önünde uzun kuyruklar oluştu.

“On dokuzuncu yüzyıldan yirmi birinci yüzyıla geçmenin zamanı geldi artık!”

“Eyvah” dedi çokbilmiş Melisa, “iki yüz yılı bir haftada geçmeye çalışacaklar.”

Nurten Hanım ve Kamil Bey, banyolarını ve mutfaklarını tamamen yenilemeye karar vermişlerdi. Bunun için gerekirse bütün birikmiş paralarını harcamaya hazır olduklarını ilan ettiler.

Ama gelin görün ki, yeni mallar eskileri kadar kaliteli değildi. Üstelik çok da pahalıydı.

“İyi de, bu benim masamdan ufak, hem hakiki ağaç değil ki; ona rağmen nasıl bu kadar pahalı olabilir?”

“Sunta da neymiş? Kurtların bile yemek için beğenmediği bir malzeme nasıl olur da bu kadar pahalı olabilir?”

“Bu koltukların kokusu bile yok. Kokusu olmayan bir şeye mobilya denebilir mi?”

Böyle sorular birbirini kovaladı.

Hepsine cevap hazırdı: “Ama sizin masalarınız çok eski. O zaman çok iyi ustalar vardı. Ağaç boldu. Üstelik işçilik çok ucuzdu. Şimdi onlar gibi bir masa yaptırmaya kalksanız yaptıramazsınız. Bir kere, ahşabı o kadar iyi işleyen ustalar bulamazsınız. Diyelim buldunuz, yaptırdınız, yeni alacağınızda on misli pahalıya mal olur. Çünkü öyle bir usta çok pahalıya çalışır. Kaliteli ağaçta çok pahalıdır.

Cevaplardan tatmin olmayan adalılar, “o zaman niye biz bu mobilyaları almak zorundayız?” diye sormaya başladı.

Bu kez cevaplar pek güçlü değildi: “çünkü bu mobilyalar çok pratik, hafif, modern.”

Adalılardan, “Bu kadarlık mı yani?” diye itirazlar yükseldi.

Cevap hazırdı: “Lütfen, bu kadarlık olur mu hiç? Yeni bir yaşam tarzı satın alıyorsunuz onlarla birlikte.”

Bu sefer de adalılar, “Satın aldığımız yeni yaşam tarzı daha kalitesizse, niye onu satın alıyoruz ki?” diye sormaya başladılar.

Birden hepsi, aslında ne kadar pahalı ve kaliteli mobilyalarla yaşadıklarını fark ettiler. “Biz meğer, çok iyi ustaların elinden çıkmış ender antikalar kullanan, ayrıcalıklı insanlarmışız” diyerek düşündüler.

Üstelik, yeni alacakları mobilyalar hiç de sağlam değildi, “En fazla bir iki yıl dayanır bunlar” diye yakınmaya başladılar. “O zaman ne yapacağız?”

Bu itirazı Semih Bey çok saçma bulmuştu. “O zaman onları atıp yenilerini alacaksınız tabii. Bu kadar basit. Ömür boyu aynı masada yemek yiyecek hailer yok ya,” diye çıktı adalılara.

“Modern hayat budur işte” diye atıldı Mobilyacı Süha Bey, “aldığın bir şeyi yıllarca kullanmak yerine, iki üç yılda bir yenilemek. Eşyalarınızı yenileyin ki, kendinizi de yenilemiş gibi hissedin.”

Çöp karıştırıcı İsa da aynı fikirdeydi. “Elbette. Hatta, eşyalarınızı eskimeden çöpe atın ki, çöplerde satılacak bir şeyler olsun!”

Adalılar şaşırıp kalmıştı. “Olur mu öyle şey!” diye bağırdılar. “Biz o kadar zengin miyiz?”

Adalılar ne yapacaklarını bilemediler. Yeni almak istedikleri hiçbir şey eskisinin yerini tutmuyordu.

Mutfaklarını yenilemeye kalktıklarında, odun ateşiyle ısıtılan kuzineyi atmaya kıyamadılar. “Kuzinesiz bir hayat olur mu? Yemeklerimizi elektrikli fırında pişirirsek, çabucak pişer, ama eskisi gibi lezzetli olmaz. Odun ateşinde ağır ağır pişen yemeğin lezzeti hiçbir şeye değişilmez” diye düşündüler.

Banyoların kurnasını söküp yerine küvet koymak istediklerinde, akan suyla yıkanmanın daha sağlıklı olduğunu düşündüler. “Küvetteki durgun suyun içinde mikroplar üreyebilir,” demeye başladılar.

Koltuklarını değiştirmeye karar verdiklerindeyse, çocuklarının mızızlanmasıyla karşılaştılar. Çocuklar, “Biz, geçmiş olmayan hiçbir koltuğu bu evden içeriye sokmayız!” diye tutturdular.

“Hem, sevimli minik kurtçuklar rock orkestrasının hizmetlerini nasıl unutabiliriz?” diye üstelediler.

Adalıların iyice kafası karışmıştı.

Melisa, “Bu yeni mobilyalar çok güzel ama hiçbirinin hikayesi yok!” diye ısrar etti.

Minik Selo’nun konuya daha değişik bir yaklaşımı vardı.

“Hikayesi olmayan hiçbir şeyin hafızası da olmaz!” diye bağırdı. “Eski eşyalar yaşamımızı kaydediyordu. Bunlar kaydetmeyecek. İki yıl sonra doğrudan çöpe gidecek hepsi, Ben, üstünde oturduğum koltuğun yıllar sonra, Selo’nun oturduğu koltuk diye anılmasını isterim.”

Doğrusu bu bağıriş çağırış çok tutmuştu. Adalı çocuklar hep bir ağızdan, “Nufus kâğıdı olmayan eşya istemiyoruz!” diye bağırdılar.

“Bu masalar çok genç ve deneyimsiz, daha üstlerinde tabağı çanağı nasıl taşımaları gerektiğini bile bilmiyorlar.”

“Cahil ve aptallar!”

“Pırıltılı ve çürükler!”

“Hiçbirinin dedikoducu kurtçuklar rock orkestrası yok!”

“Bu sandalyelerin hiçbiri ünlü bir matematik profesörünü üstünde taşımamış” deyip, yeni sandalyeleri küçümsediler.

“Aralarında kraliçe görüntüsü yansıtmış bir tane bile ayna yok” deyip aynalara burun kıvrarak baktılar.

“Bu masalarda ünlü şairler yemek yememiş, çinileri yapan ustaların kimse adını bile bilmiyor, avizeler el işi değil, çerçeveler plastik” deyip homurdandılar.

Anneler babalar iyice şaşırmişti. Hatta Semih Bey bile “Bu çocuklar beni çok şaşırttı. Söylediklerinin hepsi doğru yahu” dedi.

Sonunda adalılar, evlerindeki eşyaya daha farklı gözlerle bakmaya başladılar ve onları değiştirmemenin en mantıklı şey olduğuna karar verdiler.

“Öyle ya, daha çok para verip, daha kalitesiz ve hikaysiz mallar almanın ne anlamı var ki” dediler.

Ama bir yandan da içlerini tuhaf bir sıkıntı kaplamıştı. Çünkü birikmiş paralarını ortaya çıkarmışlardı bir kere.

“Peki, biz birikmiş paralarımızı ne yapacağız şimdi” diyerek kara kara düşünmeye başladılar.

“Bu paraları biriktir biriktir... Bir amacımız olmalı, öyle değil mi?”

“Evet, paralarımızı harcamalıyız!”

“Hem de acilen”

“Bu paralar saklandıkları yere bir daha geri dönemez!”

İçlerini “tüketim kurdu” kemirmeye başlamıştı bir kere. Onları kimse durduramazdı.

İşte o sırada, adanın haşarı kedisi Mestan, sıranın kendisine geldiğini hissedip, büyük bir çöp bidonunun üstüne çıktı. Kalabalığa bakarak esnedi.

Çocuklar buna hayret ettiler. Çünkü Mestan’ın konuşmaktan pek hoşlanmadığını biliyorlardı.

“Ne yumurtlayacak bakalım?” diye kıkırdedi Selo.

“Birikmiş paramı nasıl harcayacağım? Diye üzülmeysin, bununla önemli bir şey yapabilirsiniz” diye miyavladı Mestan.

Herkes kulak kesildi.

“Birincisi...” dedi.

“Evet birincisi?” diye merakla sordular.

Mestan iyice gerinerek, “Kedilere bol bol ciğer alabilirsiniz” diyince, “Saçma!” diye bağırıldı herkes.

“Aptal kedi!”

“Fırsatçı!”

“Nankör!”

“Pire torbası!”

Mestan paniğe kapılmıştı. Yine de, kürsüyü terketmeden önce, “İkincisi!” diye miyavladı, “Tamirci Kadir Bey’i örnek alabilirsiniz.”

Nedense, ikinci öneri adalıları daha çok kızdırmıştı.

“Zaten Kadir Bey’i örnek aldık ve eski eşyalarımızla birlikte yaşamaya karar verdik. Bir insan daha fazla ne kadar örnek alınabilir ki?” diye itiraz ettiler.

“Yani, onun yaptığı gibi tatile çıkabilirsiniz, demek istiyorum” diye miyavladı Mestan.

Herkes şaşırmişti. Koro halinde, “Gerçekten mi?” diye bağırdılar.

“Üçüncüsü!” diye devam etti Mestan. “Tatile çıkarken, Mestan’ı da yanınıza alabilirsiniz.”

“Sahi mi? Ddediler. “Biz gerçekten tatil yapabilir miyiz?”

Hiçbiri şimdiye kadar tatil yapmamıştı. Çünkü yaşadıkları ada zaten bir tatil yeri idi.

“Çok güzel bir adada yaşıyorsunuz ama yine de tatil yapabilirsiniz” diye miyavladı Mestan. “Tatil yerlerinde sürekli yaşayan insanların da tatil yapmaya hakları vardır.”

“Yaşa” diye alkışladılar onu.

Bu kadar laf etmişken daha ileri gidip, “Eşyalarınızı değiştireceğinize, kendinizi biraz değiştirebilirsiniz!” diye miyavladı Mestan.

“Bravo!” diye çoştular.

“Siz iyi şeylere layıksınız!”

“Büyüksün!” diye alkışladılar.

“O yüzden bir an önce tatile gitmelisiniz!”

“Nereye gidebiliriz ki?” diye koro halinde sordular.

Mestan bu soru karşısında kala kaldı.

Neyse ki, çokbilmiş Melisa bu sorunun cevabını biliyordu. Bidonun üstüne çıkıp, “Tabii ki Tamirci Kadir Bey’in gittiği yere, Akdeniz’de bir sahil kasabasına!” diye bağırdı.

Adalılar bu fikri çok tuttu.

“Aa, hiç fena bir öneri değil yahu” diye fısıldaştılar.

Şahane bir yaz tatili nasıl yapıldı?

Birkaç günlük hazırlıktan sonra adalılar vapura atladı ve güneye doğru yola koyuldu. Ciğerci Muammer Bey doğrusu bu yolculukta çok eli açık bir insana dönüştü. Sürekli Mestan’ı beslerken, kardeşi Kadir Bey’i de ne çok sevdiğini anlatıp durdu.

Güneye indikçe hava yavaş yavaş ısındı. Sonunda vapur sahil kasabasına vardı ve açıklarda bir yerde demir attı. Mestan’ın “Suya düşeceğiz!” diye miyavlamasına aldırmadan küçücük bir sandala tıktılar. Büyük bir sevinçle karaya çıktılar. Sonra da Tamirci Kadir Bey’in kaldığı Kaktüs pansiyon’a yöneldiler.

Pansiyona gittiklerinde Kadir Bey ortalıkta yoktu. Heyecanla nerede olduğunu sordular. Pansiyonun sahibi, kadir Bey’in biraz önce balkonu onardığını, şimdi de bacaları onarmaya çıktığını, sonra da kıyıdaki güneşliği onaracağını, ondan sonra denize gireceğini söyledi.

Aysel Hanım, “Kadir Bey hic durmuyor” dedi, “Bıraksalar, denizi, bulutları hatta tepemizde ışıl ışıl yanan güneşi bile tamir edecek.”

Kadir Bey çatıda çalışırken, aniden aşağıda adaları görünce çok şaşırıldı. Çatıdaki işini hemen bitirip, telaşla yanlarına indi.

“Ne arıyorsunuz burada?” Yoksa tamir edilecek bir şeyler mi var? Diye panik içinde bağırdı.

“Evet” dedi adalılar hep bir ağızdan, “Biz!”

Sevinç içinde kucaklaştılar.

O yaz, ada halkının sıcak kumda bütün gün güneşlenerek kupez, mercan, sapa ve çipura balıklarını yediği mükemmel bir yaz oldu.

Ciğerci Muammer Bey’e bile tatlı bir yumuşaklık gelmişti.

Evlerine geri döndüklerinde adalıların hepsi eşya yenilemeden tamamen vazgeçmişti. Hatta bunu hatırlamıyorlardı bile. Anlaşılmadık bir şey olmuş, eşyaları onlara yeni gibi gözükmeye başlamıştı.

“Galiba inanlar kendilerini yenilerlerse, eşyalarını da yenilemiş gibi hissediyorlar...” diye düşünür oldular.

Ciğerci Muammer Bey’le Tamirci Kadir Bey’e gelince; onlar sonunda barıştı. Nasıl mı?

Bir sabah, Muammer Bey, kardeşi Kadir Bey’i dükkanının kapısında karşıladı. Elini ona uzatıp, Kadir, sana bir şey söylemek istiyorum” dedi.

O da, “Lütfen söyle” dedi.

“Ben” dedi Muammer Bey, “uzun uzun düşündüm.” “Evet” dedi Kadir Bey.

“Düşündüm de...” diye devam etti Muammer Bey.

“Seninle uzun zamandır süren küslük durumunu sona erdirmeye karar verdim.”

“Nelik durumunu” diye sordu Kadir Bey.

“Ben sana uzun zamandır küstüm ya” dedi Muammer Bey. Kadir Bey şaşırmıştı, “Neydin? Neydin?” diye sordu. “Küs! Kus!”

“Aaa, hiç fark etmedim. İnan, hiç fark etmedim” dedi Kadir Bey.

“Nasıl fark etmezsin, ben sana iki yıldır küsüm ve hiç konuşmuyorum! Bunu nasıl fark etmezsin! diye bağırdı Muammer Bey,

Kadir Bey sustu. Hiçbir şey anlamamıştı – ama gerçekten hiçbir şey anlamamıştı. Yine de eli havada kalmasın diye, ağabeyinin elini sıktı. Sonra da, onun buzdolabının motorunu tamir etmek için ciğerci dükkanına girdi.

Tabii, Mestan da peşinden. “Buzdolabı motorlarının içinde neler olduğunu merak etmişimdir hep” diye miyavladı.